FLEXXIT

Veertig jaar aan de slag

Van sturen naar arrangeren

Vier metalessen voor meer grip op gedrag, geldstromen en capaciteit

Dr. Daan H. van Egeraat

Montefeltro / Flexxit

Utrecht
Centrum Project

Amsterdam
Zuidoost

Negen best practices

Vervolg: Samenreizen Noord-Holland Noord

FLEXXIT

Komt de klant?

Drie perspectieven op dezelfde plek. Drie verschillende manieren om succes te beoordelen.

Colloquium
Vervoersplanologisch
Speurwerk
7997

SPRONG IN HET DUISTER ?
lange termijn ontwikkelingen in het vervoersplanologisch onderzoek

Bundeling van bijdragen aan het colloquium gehouden te Amsterdam op 27 + 28 november 1997

Redactie
B. Egeter
N. Kalfs

Deel 1

CVS 1997 · onze UCP-bijdrage

Samenwerken aan de bereikbaarheid van het Utrecht Centrum Project

RUIMTE	NETWERK	GEBRUIKER
Stedenbouw · vastgoed	Verkeerskunde	Gebruikersperspectief · marketing
Vierkante meters	**Stromen en capaciteit**	**Motief, keuze en waarde**
Functies en programma BVO / vvo Parkeernormen Kosten en rendement	Doorstroming Congestiekans Trajectsnelheid Investering en capaciteit	Bezoekmotief en tijdstip Ervaren bereikbaarheid en tevredenheid Bezoekfrequentie en omzet Prijs, gemak, beleving en dienstverlening
Past het programma?	**Werkt de verbinding?**	**Komt de klant — en waarom?**
Programmeren en ontwikkelen	Ontsluiten en laten doorstromen	Onderzoeken, segmenteren en bedienen

De stap die wij bij UCP maakten

Bereikbaarheid toetsen per klantsegment, vervolgens verbinden met bezoeken, omzet en de knoppen waaraan je werkelijk kunt draaien.

“Laat de gebruikers helpen jouw processen te optimaliseren.”

Prof. Jo van Nunen
Paper II (2026), p. 1

Daan van Egeraat & E.C.M. Keyzers
Afbeelding: omslag CVS-bundel 1997.

Bijna tweemaal zoveel winkelruimte. Genoeg klanten?

De onderzoeksvraag: kon de bereikbaarheidskwaliteit het beoogde programma economisch dragen?

HET GETOETSTE PLAN

37.953 → 74.656

1999 plan 2010

m² vvo · winkels WBN / Hoog Catharijne

Oorspronkelijke maquette, D&P / DynaVision.
De oppervlakte betreft de WBN-winkels.

NEGEN SEGMENTEN, ANDERE GRENZEN

FUNSHOPPEN

Auto · dal · 60 min

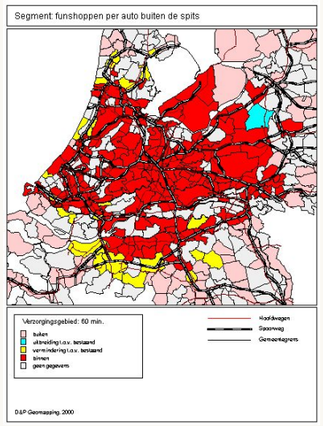

WERKEN

Auto · spits · 85 min

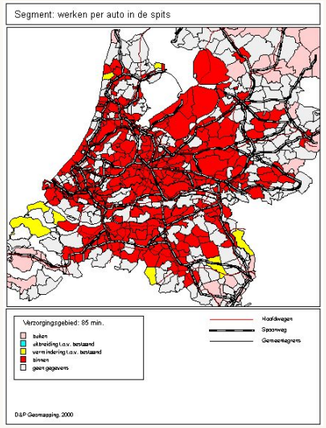

Binnen Buiten Uitbreiding Vermindering

FUNSHOPPEN: DRIE AANGRIJPINGSPUNTEN

Aspect	Belang	Waardering
Betrouwbaarheid	+0,05	−0,18
Overstapwachttijd	+0,18	−0,07
Comfort	+0,22	−0,03

Afwijking van segmentgemiddelde. Hoger belang, lagere waardering.

DE FINANCIËLE TOETS

WBN-omzet · miljoen gulden

Model uit 2000 voor 2010 · geen gerealiseerd effect

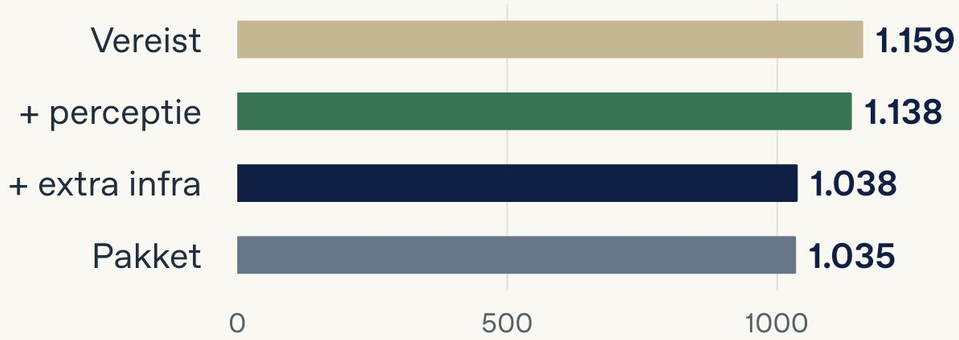

10,7% → 1,8%

Omzetgat bij het pakket versus het scenario met beïnvloeding van de ervaren reistijd.

Extra infra: Waterliniespoorlaan + tunnel 24 Oktoberplein.
Perceptie: modelvariant, geen bewijs van een campagne-opbrengst.

BRONNEN Bereikbaarheidsnormering UCP (11 juli 2000): p. 38 (vvo), pp. 50–54 (profielen), pp. 61–62 (omzet), pp. 83–84 (reistijdbudgetten, 80%-grens). Enquête november 1999. Bronpresentatie: dia's 8 en 37.

Het geld zat allang in het gebied

Wie kosten, rechten en budgetten kan veranderen, heeft ook invloed op het gebruik.

AMSTERDAM ZUIDOOST, 2000

Een mobiliteitsmarkt werd voorstelbaar

Historische visie op een mobiliteitsmarkt voor werkgevers en bezoekers. Geen gerealiseerd systeem.

RIJNMOND, 2008

Jaarlijkse uitgaven, miljoen euro

Historische raming voor Havenbedrijf Rotterdam

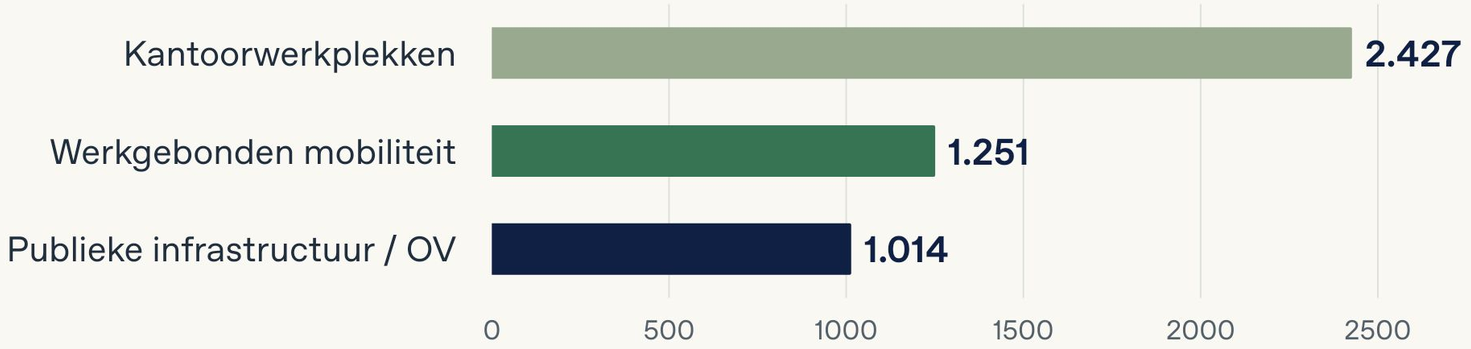

Wie kan handelen?	Welke knoppen zijn beschikbaar?
Overheden	Infrastructuur, OV en publieke voorwaarden
Werkgevers / HRM	Vergoedingen, arbeidsvoorwaarden en parkeren
Vastgoed / facilitair	Werkplekken, aanwezigheid en benutting

Verschillende kostensoorten. Herinrichting vraagt afspraken met de budgethouders.

BRONNEN Van Egeraat, Geldstromen rond werken en mobiliteit in Rijnmond (2008), p. 3 tabellen 2.1–2.2 en p. 4 tabel 3.1. Beeld: Upway / gebroeders Das, 2000. Context Amsterdam Zuidoost: Paper II, pp. 6–7.

Ander gebruik? Andere arrangementen

Een andere dagelijkse afweging, ingebouwd in de uitvoering. Ontwikkeling vanaf 2004, operationeel vanaf 2007.

DE KEUZE VAN DE MEDEWERKER

Oud arrangement

€9 per maand

Onbeperkt parkeren tegen een vast bedrag

Nieuw arrangement

Betalen per parkeerdag

Dagprijs verschilt per weekdag
Woon-werkafstand weegt mee
Fietsen en niet parkeren belonen

Schaarse plaatsen beschikbaar voor patiënten en bezoekers

DE UITVOERING MAAKT HET WERKEND

Dagelijkse stap	Wat we daadwerkelijk inrichtten
1 Keuze en registratie	Personeelspas registreert parkeer- en fietsbewegingen
2 Feedback en verrekening	Medewerker ziet transacties en saldo; verwerking via salaris
3 Beheer en bijsturing	Management volgt gebruik en past tarieven en voorwaarden aan

+20% meer beschikbare bezoekersruimte in de eerste zes maanden

132.292 medewerkerwerkdagen · 784 medewerkers

€1 hogere dagprijs: geschatte parkeerkans −1,5 procentpunt

Van Ommeren & Russo (2014), p. 1, voetnoot 1

editor Marvin Kraus, Richard Arnott for detailed comments, Bronovo hospital for providing data and Daan van Egeraat for advice.

Ontwerpchecks: selectief · geïncentiveerd · begrensd · consistent · evenwichtig

BRONNEN Bronovo-Nebo, Nieuwsbrief vervoermanagement (dec. 2004), pp. 1–2. Van Egeraat (2008), p. 6. Van Ommeren & Russo (2014), pp. 6–7: analyse zonder altijd/nooit parkeerders, tariefwijziging 2008.

Vier arrangementen, één werkende dienst

Een medewerker kan MECC gebruiken doordat capaciteit, prijs, contracten en uitvoering op elkaar aansluiten.

BESCHIKBARE RUIMTE, EIGEN REGIE

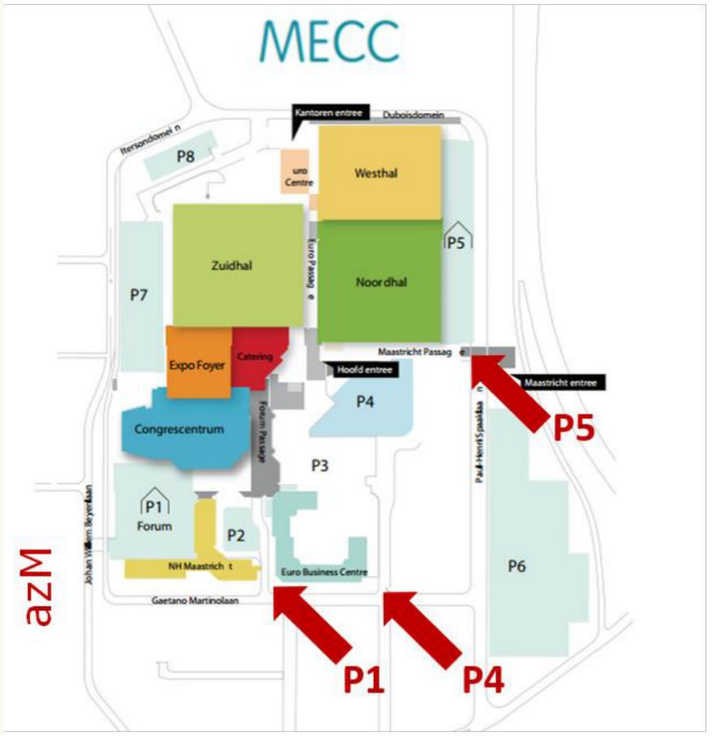

MECC bepaalt quota en secties; evenementen gaan voor. Kaart uit het reglement, versie 20 09.

VIER AFSPRAKEN ACHTER DE RESERVERING

Laag	De afspraak	Voor de medewerker
1 Eigenaar MECC	Geeft vooraf een dagquotum en sectie vrij	Een beschikbare plaats op de gereserveerde dag
2 Werkgever MUMC+	Persoonlijk MUMC+-dagtarief geldt ook bij MECC	De eigen parkeerprijs blijft gelijk
3 Financiële koppeling	Afzonderlijke beloning als het externe tarief hoger is	Het verschil wordt gecompenseerd
4 Digitale uitvoering PLEQQ	Reserveren, toegang, registratie en salarisverrekening	Eén bruikbare dienst en inzicht in transacties

Reserveren tot 6 weken vooruit • Annuleren tot 8 uur vooraf • No-show wel verrekenen

43 → 582

maximale reserveringen per week
2016 → 2022

85%

van de reserverende medewerkers uitermate tevreden

Uitvoeringsregels: historische versie 2020. Resultaatcijfers zoals beschreven in Paper II.

BRONNEN MUMC+, Reglement Parkeren bij MECC, versie 20 09: p. 3 kaart, p. 4 reserveren, p. 5 §4a–b tarief en beloning, p. 6 dagquota. Paper II (2026), pp. 10–11: werking PLEQQ en gerapporteerde resultaten.

FLEXXIT

Wat namen we mee naar het volgende project?

Een volgende toepassing bouwt voort op de vorige en voegt een nieuwe voorwaarde voor succes toe.

2000–2002

De Brauw

Individuele keuze

Een flexibel keuzemodel en digitale verwerking voor circa 900 medewerkers.

Ruim een kwart gebruikte het

2004 / 2007

Bronovo

Gewenst gedrag

Dagkeuze koppelen aan prijs, beloning, registratie en persoonlijke feedback.

Operationele data voor bijsturing

Vanaf 2014

Maastricht

Uitwisseling

Arrangementen van meerdere organisaties verbinden tot één werkende dienst.

Rechten, capaciteit en geld sluiten

2026

Noord-Holland Noord

Regionale combinatie

Vraag bundelen en diensten, werkgevers en overheden duurzaam verbinden.

De volgende praktijktoets

WORLD FORUM, 2021–2022

9 cent per parkeerdag

Ruim 70 huishoudens. €557 beloning totaal. 88% van de respondenten wilde doorgaan. Reserveren en belonen maakte dalcapaciteit bruikbaar.

PARK & BEACH, 2018–2022

+1.300% online gebruik

Parkeren en aansluitend vervoer in één aanbod. Dit meet gebruiksgroei; het is geen gemeten vermindering van autoverkeer.

FOREPARK, 2004: DE GRENS

€66.000 / €50.000

Jaarbesparing versus makelaar, vóór aanloop. Geraamde afname: 220–230 auto’s per spits. Raming: geen robuuste exploitatie.

BRONNEN Paper II (2026), pp. 8–11, met Voogdt & Slijpen (2003), SWINGH e.a. (2004), Gemeente Den Haag & Montefeltro (2022). Forepark: haalbaarheidsraming. Casussen meten verschillende uitkomsten.

Nu moet de regionale combinatie werken

De vier lessen worden toegepast op vraagbundeling en bruikbare alternatieven waar de bereikbaarheid tekortschiet.

151.000

werkenden die voor hun dagelijkse reis op de auto zijn aangewezen

Voorlopige projectraming van de potentiële doelgroep

VAN LES NAAR REGIONALE UITVOERING

Les	Toepassing	Wat moet werken?
Kennen	Doelgroepen, corridors en tijdvensters	Voldoende bundelbare vraag
Rekenen	Werkgeversbijdragen en vervoersbusinesscase	Structurele bekostiging
Arrangeren	Regelingen voor reiziger, werkgever en overheid	Aantrekkelijke dagelijkse keuze
Organiseren	Vervoerders, reservering, verrekening en governance	Kwaliteit en continuïteit

Zes stappen

Bereikbaarheidskloof ⟶ marktdossier ⟶ oplossingsladder ⟶ dienst en gebruiker ⟶ arrangementen ⟶ governance en uitvoering

ANDERE CVS-BIJDRAGE: F3

Donderdag 19 november · 15.30–17.00 · Pollux
Daan van Egeraat, Chris de Veer, Claudia van der Werff

BRONNEN CVS-programmaboek 2026, pp. 45, 50 en 131. Paper II, pp. 12–14. Bestaande projectillustratie: NHN-presentatie 29 oktober 2026, met inhoudelijke aanvullingen CW van 3 en 10 november.

FLEXXIT

Ook stakeholders calculeren

Welke afspraken maken gewenst gedrag aantrekkelijk voor werkgevers, eigenaren en overheden?

Als gebruikers reageren op andere arrangementen, waarom zouden stakeholders dat niet doen?

VOORSTEL VOOR WEDERKERIGE PRESTATIEAFSPRAKEN

Aantoonbare bijdrage	Wat spreken we meetbaar af?	Mogelijke publieke tegenprestatie
Werkgever verlaagt piekgebruik	Nulmeting, doelgroep, tijdvenster en aantoonbaar effect	Vergoeding of prioriteit gekoppeld aan de prestatie
Eigenaar deelt bruikbare dalcapaciteit	Beschikbare plaatsen, toegang, continuïteit en verantwoording	Gebruiksafspraken en passende beleidsruimte
Regio organiseert een houdbare dienst	Gebundelde vraag, dienstkwaliteit, financiering en resultaten	Experimenteerruimte en opschaling bij bewezen werking

Den Haag en gemeenten moeten hun instrumenten koppelen aan afgesproken prestaties.

Een online toolbox moet gebruikersscan, geldstromen, benutting en de toets op resultaten verbinden.

Bewaren · Benutten · Bundelen · Beheersen · Selectief Bouwen

BRON Paper II (2026), pp. 12–14, in het bijzonder aanbeveling 4. De koppelingen hierboven zijn voorstellen voor afspraken; zij zijn geen bestaande aanspraken. Publieke waarden en het basisnetwerk blijven publieke verantwoordelijkheid.